

CYFARFOD: PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO

DYDDIAD: 10 HYDREF 2024

TEITL: DIWEDDARIAD CHWARTEROL RHEOLAETH TRYSORLYS

PWRPAS: Mae Cod Ymarfer CIPFA yn mynnu bod y dangosyddion darbodus yn cael eu hadrodd bob chwarter

ARGYMHELLIAD: DERBYN YR ADRODDIAD ER GWYBODAETH

AWDUR: DELYTH JONES-THOMAS, RHEOLWR BUDDSODDI

1. Cyflwyniad

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu Cod Ymarfer Rheolaeth Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus: Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (Cod CIPFA) sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor gymeradwyo adroddiadau rheolaeth trysorlys yn chwarterol a blynyddol.

Mae'r adroddiad chwarterol hwn yn darparu'r diweddariad ychwanegol ac yn cynnwys y gofyniad yng Nghod 2021 o adrodd chwarterol ar ddangosyddion darbodus rheoli'r trysorlys.

Cymeradwywyd Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor ar gyfer 2024/25 yn y Cyngor Llawn ar 7 Mawrth 2024. Mae'r Cyngor wedi benthyca a buddsoddi symiau sylweddol o arian ac felly mae'n agored i risgiau ariannol gan gynnwys colli arian a fuddsoddiwyd ac effaith refeniw newid cyfraddau llog. Felly mae adnabod, monitro a rheoli risg yn llwyddiannus yn ganolog i Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor.

2. Cefndir Economaidd

Parhaodd chwyddiant prisiau defnyddwyr prif linell y DU (CPI) i ostwng dros y chwarter, gan ostwng o gyfradd flynyddol o 3.2% ym mis Mawrth i 2.0% ym mis Mai, yn unol â tharged Banc Lloegr. Fodd bynnag, gostyngodd y mesur craidd o chwyddiant, o 4.2% i 3.5% dros yr un cyfnod, a oedd, ynghyd â chwyddiant prisiau gwasanaethau ystyfnig ar 5.7% ym mis Mai, wedi helpu i gyfrannu at gynnal Cyfradd Banc Lloegr ar 5.25% yn ystod y cyfnod, lefel heb newid ers Awst 2023.

Dangosodd data a ryddhawyd yn ystod y cyfnod fod economi'r DU wedi dod allan o'r dirwasgiad technegol ar ddiwedd 2023 gan ehangu 0.7% (wedi'i ddiwygio i fyny o'r amcangyfrif cychwynnol o 0.6%) yn chwarter cyntaf y flwyddyn galendr. Dangosodd data GDP misol ddim twf ym mis Ebrill yn dilyn ehangiad o 0.4% yn y mis blaenorol.

Parhaodd data marchnad lafur i ddarparu negeseuon cymysg i lunwyr polisi, a waethygyd gan faterion y mae'r Swyddfa Ystadegau Gwladol yn eu cael wrth

lunio'r arolwg gweithlu llafur. Yn y tri mis rhwng Chwefror ac Ebrill 2024, roedd diweithdra ar i fyny, gostyngodd cyflogaeth, tra bod y gostyngiad mewn swyddi gwag wedi arafu a thwf cyflog yn parhau i gynyddu. Cododd diweithdra i 4.4% (3mis / blwyddyn) tra bod enillion rheolaidd ar gyfartaledd (ac eithrio taliadau bonws) yn 6.0% a chyfanswm enillion (gan gynnwys taliadau bonws) yn 5.9%. Gan addasu ar gyfer chwyddiant, cododd cyflog rheolaidd go iawn 2.3% a chyfanswm cyflog 2.2%. O ystyried pa mor frwd y mae Banc Lloegr yn gwylio effaith 'ail-rownd' chwyddiant ar gyflogau, mae'n debygol y bydd llunwyr polisi eisiau gweld mwy o symudiadau ar i lawr cyn torri cyfraddau llog.

Ar ôl dechrau'r flwyddyn ariannol ar 5.25%, cynhaliodd Pwyllgor Polisi Ariannol Banc Lloegr (MPC) Gyfradd Banc Banc Banc Lloegr ar y lefel hon trwy gydol y chwarter. Yn unol â'r disgwyliadau, yn ei gyfarfod ym mis Mehefin, pleidleisiodd y Pwyllgor o fwyafrif o 7-2 o blaid cynnal y status quo. Roedd yn well gan y ddau anghydfurfiwr ostyngiad o 0.25% ar unwaith yng nghyfradd banc i 5.0%. Cynyddodd y gogwydd parhaus hwn gan y Pwyllgor ddisgwyliadau marchnad ariannol y bydd y toriad cyntaf yng Nghyfradd y Banc yn debygol o fod ym mis Awst.

Yn gynharach ym mis Mai, yn ogystal â phenderfyniad cyfradd MPC a phatrwm pleidleisio union yr un fath, cyhoeddodd y Banc y fersiwn ddiweddaraf o'i Adroddiad Polisi Ariannol (MPR). Yn yr adroddiad, nododd y Pwyllgor ei fod yn disgwyl i dwf GDP pedwar chwarter gynyddu dros y cyfnod a ragwelir, gan adlewyrchu effeithiau negyddol y cynnydd yn y Gyfradd Banc yn y gorffennol a'r llwybr llog a ragwelir i lawr a ddylai ddarparu cefnogaeth i weithgaredd economaidd. Roedd llwybr chwyddiant yn debyg yn fras i'r hyn yn yr MPR blaenorol, er ychydig yn is tua diwedd y gorwel a ragwelir oherwydd asesiad diwygiedig y Pwyllgor o ostwng pwysau chwyddiant allanol o godiadau prisiau mewnforio yn y gorffennol. Roedd hyn yn golygu bod y Pwyllgor yn disgwyl i chwyddiant pennawd daro'r targed o 2% dau chwarter yn gynt nag yn MPR mis Chwefror. Fel yr amlygwyd yn gynharach, dangosodd data chwyddiant a gyhoeddwyd ym mis Mehefin fod chwyddiant CPI wedi gostwng i'r targed o 2% ym mis Mai.

Cynhaliodd Arlingclose, ymgynghorwyr rheolaeth trysorlys y Cyngor, ei farn ganolog mai 5.25% yw'r uchafbwynt yng Nghyfradd y Banc ac y bydd cyfraddau llog yn fwyaf tebygol o gael eu torri yn ddiweddarach yn H2 2024. Bernir bod y risgiau dros y tymor canolig yn wyneb i ben oherwydd er bod chwyddiant wedi gostwng i darged, disgwylir iddo godi eto yn ddiweddarach yn y flwyddyn a chan fod chwyddiant prisiau gwasanaethau a thwf cyflog yn dal i fod ar yr ochr gadarnach, gallai'r MPC oedi cyn cyflwyno'r toriad cyfradd gyntaf.

Cynhaliodd Cronfa Ffederal yr Unol Daleithiau gyfraddau llog hefyd dros y cyfnod, gyda'r Gyfradd Cronfeydd Fed rhwng 5.25% -5.50% ar gyfer y seithfed mis yn olynol ym mis Mehefin, fel y disgwyliwyd. Mae llunwyr polisi'r Unol Daleithiau wedi cynnal eu safiad trwy gydol y cyfnod ond maent wedi lleihau'n raddol eu rhagfynegiadau o ran cyflymder ac amseriad toriadau mewn cyfraddau yn wyneb chwyddiant uwch a thwf economaidd mwy cadarn. Yn y cyfarfod, amcanwyd y bydd un toriad yn y gyfradd yng nghalendr 2024 a phedwar yn 2025.

Cafodd cyfraddau Banc Canolog Ewrop eu gostwng ym mis Mehefin, gan leihau ei brif gyfradd ailariannu o 4.50% i 4.25%. Gostyngodd chwyddiant yn y rhanbarth i 2.5% ym mis Mai, ar ôl cynyddu yn y mis blaenorol, ond ers mis Chwefror mae

wedi bod aros rhwng 2.4% a 2.6%. Mae twf economaidd yn y rhanbarth wedi codi ond mae'n parhau i fod yn wan, a gyda chwyddiant yn uwch na tharged yr ECB mae hyn yn parhau i roi pwysau ar lunwyr polisi ar sut i gydbwysu'r ffactorau hyn wrth osod polisi ariannol.

Argymhelliad Arlingclose ydi cadw uchafswm terfyn hyd heb ei warantu ar bob banc ar ei restr gymheradwy ar 100 diwrnod.

3. Crynodeb Rheolaeth Trysorlys

Ar 30ain Mehefin 2024 roedd gan y Cyngor fuddsoddiadau net o £100.6m yn deillio o'i weithgareddau refeniw a chyfalaf.

Parhaodd y Cyngor ei strategaeth o gadw benthyciadau a buddsoddiadau o dan eu lefelau sylfaenol, a elwir weithiau yn fenthycia mewnol, er mwyn lleihau risg a chadw costau llog yn isel.

	31.3.24 Balans £m	Symudiad £m	30.6.24 Balans £m
Benthycia tymor hir	94.0	(0.1)	93.9
Benthycia tymor hir	5.6	0.0	5.6
PFI	1.0	0.0	1.0
Cyfanswm benthycia	100.6	(0.1)	100.5
Buddsoddiadau tymor byr	(97.6)	(46.1)	(143.7)
Arian a chyfwerthoedd arian	(43.9)	(13.5)	(57.4)
Cyfanswm buddsoddiadau	(141.5)	(59.6)	(201.1)
Benthyciadau net/ (buddsoddiadau)	(40.9)	(59.7)	(100.6)

Strategaeth a Gweithgaredd Benthycia: Ni wnaed unrhyw fenthycia tymor hir newydd yn 2023/24 na chwarter cyntaf 2024/25 gyda benthyciadau presennol yn aeddfedu heb eu hadnewyddu. Galluogodd y strategaeth hon i'r Cyngor leihau costau benthycia net (er gwaethaf yr incwm buddsoddi a gollwyd) a lleihau risg trysorlys cyffredinol y Cyngor.

Gweithgaredd Buddsoddi Trysorlys: Mae gan y Cyngor gronfeydd buddsoddi sylweddol, sy'n cynrychioli incwm a dderbyniwyd ymlaen llaw o wariant ynghyd â balansau Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru ac y Gronfa Bensiwn. Yn ystod y flwyddyn, roedd balansau buddsoddi'r Cyngor yn amrywio rhwng £106.8m a £235.8m oherwydd gwahaniaethau amseru rhwng incwm a gwariant.

Sefyllfa Buddsoddiadau

	31.3.24 Balans £m	Symudiad £m	30.06.24 Balans £m
Banciau a chymdeithasau adeiladu (heb eu diogelu)	5.9	6.5	12.4
Awdurdodau Lleol	81.0	22.0	103.0
Cronfeydd Marchnad Arian	43.0	12.0	55.0
Swyddfa Rheoli Dyledion	0.0	19.1	19.1
Cronfeydd wedi'i pwlio	11.6	0.0	11.6
Cyfanswm y buddsoddiadau	141.5	59.6	201.1

4. Dangosyddion Darbodus Rheolaeth Trysorlys

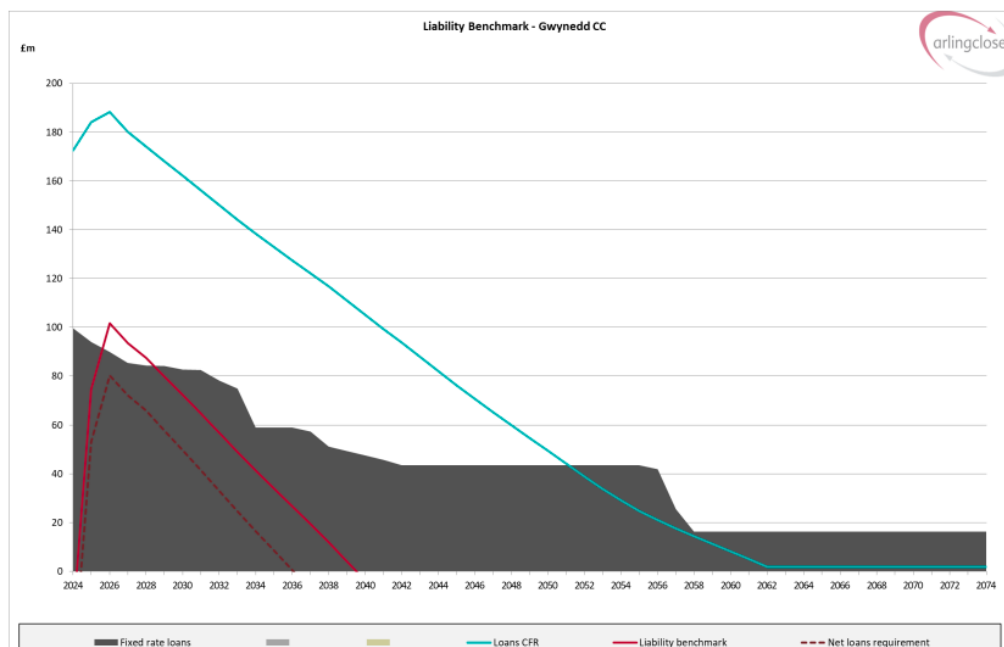
Fel sy'n ofynnol gan God Rheolaeth Trysorlys CIPFA 2021, mae'r Cyngor yn monitro ac yn mesur y dangosyddion darbodus canlynol ar gyfer rheolaeth trysorlys.

- i) **Meincnod ymrwymiad:** Mae'r dangosydd newydd hwn yn cymharu gwir fenthyciadau presennol y Cyngor yn erbyn meincnod ymrwymiad sydd wedi'i gyfrifo i ddangos y lefel risg isaf o fenthycia. Mae'r meincnod ymrwymiad yn arf pwysig i helpu i sefydlu a yw'r Cyngor yn debygol o fod yn fenthyciwr hirdymor neu'n fuddsoddw'r hirdymor yn y dyfodol, ac felly siapio ei ffocws strategol a'i benderfyniadau. Mae'n cynrychioli amcangyfrif o swm cronnus y benthycia allanol y mae'n rhaid i'r Cyngor ei ddal i ariannu ei gynlluniau cyfalaf a reffeniw cyfredol tra'n cadw buddsoddiadau'r trysorlys ar yr isafswm lefel o £21.5m sydd ei angen i reoli llif arian o ddydd i ddydd.

	31.3.24 Gwir	31.3.25 Amcan	31.3.26 Amcan	31.3.27 Amcan
CFR Benthyciadau	172.5	184.1	188.4	180.1
Llai: Adnoddau mantolen	(214.0)	(131.1)	(108.1)	(108.1)
Gofyniad benthyciadau net	(41.5)	53.0	80.3	72.0
Ychwanegu: Gofynion hylifedd	21.5	21.5	21.5	21.5
Meincnod ymrwymiad	(20.0)	74.5	101.8	93.5
Benthyciadau presennol	100.0	94.5	90.4	94.3

Mae'r tabl yn dangos bod y Cyngor yn disgwyl parhau i fenthycia uwchlaw ei feincnod ymrwymiadau hyd at 2025. Mae hyn oherwydd bod y Cyngor yn dal cronfeydd wrth gefn, ac mae llif arian hyd yma wedi bod yn is na'r rhagdybiaethau a wnaed pan fenthycwyd yr arian.

Yn dilyn ymlaen o'r rhagolwg tymor canolig uchod, mae'r meincnod ymrwymadau hirdymor yn rhagdybio na chaiff unrhyw wariant cyfalaf newydd ei ariannu drwy fenthycia a isafswm darpariaeth refeniw ar wariant cyfalaf newydd yn seiliedig ar ddull llinell syth 50 mlynedd. Dangosir hyn yn y siart isod ynghyd â phroffil aeddfedwydd benthyciadau presennol y Cyngor.

Mae'r siart yn dangos nad oes angen benthycia yn y tymor hir yn seiliedig ar ragamcanion cyfredol, ond efallai yn y tymor byr yn y dyfodol agos.

- ii) **Strwythur Aeddfedwydd Benthyciadau:** Nod y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Cyngor i risg ail gyllido. Bydd y terfynau uchaf ac isaf ar strwythur aeddfedwydd benthyciadau fel a ganlyn:

	30.6.24 Gwir	Terfyn Uchaf	Terfyn Isaf	Cydymffurfio
Dan 12 mis	5.62%	25%	0%	✓
12 mis ac o fewn 24 mis	4.04%	25%	0%	✓
24 mis ac o fewn 5 mlynedd	5.86%	50%	0%	✓
5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	25.19%	75%	0%	✓
10 mlynedd a mwy	59.30%	100%	0%	✓

Mae'r cyfnodau amser yn dechrau ar ddiwrnod cyntaf pob blwyddyn ariannol. Y dyddiad aeddfedwydd ar fenthyciadau yw'r dyddiad cynharaf y gall y sawl sydd wedi rhoi'r benthyciad fynnu bod y benthyciad yn cael ei ad-dalu.

- iii) **Buddsoddiadau Rheolaeth Trysorlys tymor hir:** Pwrpas y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Cyngor i'r risg o achosi colledion trwy geisio ad-daliad cynnar o'i fuddsoddiadau. Mae'r terfynau darbodus ar y terfynau rheolaeth trysorlys hirdymor yn:

	2024/25	2025/26	2026/27	Dim dyddiad penodol
Gwir brifswm wedi'i fuddsoddi y tu hwnt i ddiwedd y flwyddyn	£13m	£0	£0	£0
Terfyn ar y prif fuddsoddiad y tu hwnt i ddiwedd y flwyddyn	£40m	£20m	£20m	£20m
Cydymffurfio	✓	✓	✓	✓

Dangosyddion ychwanegol

Mae'r Cyngor yn mesur ac yn rheoli ei amlygiadau i risgiau rheoli'r trysorlys gan ddefnyddio'r dangosyddion canlynol:

Diogelwch: Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol o'i amlygiad i risg credyd drwy fonitro sgôr credyd cyfartalog wedi'i bwysu gan amser yn ei bortffolio buddsoddi. Cyfrifir hyn drwy gymhwyso sgôr i bob buddsoddiad a chymryd y cyfartaledd rhifyddol, wedi'i bwysoli gan hyd pob buddsoddiad. Rhoddir sgôr i fuddsoddiadau heb sgôr yn seiliedig ar eu risg canfyddedig.

	30.6.24 Gwir	Targed 2024/25	Cydymffurfio
Sgôr credyd cyfartalog y portffolio	5.18	Sgôr o 6 neu is	✓

Hylifedd: Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol o'i amlygiad i risg hylifedd drwy fonitro faint o arian sydd ar gael i dalu taliadau annisgwyl o fewn cyfnod treigl o dri mis, heb fenthyca ychwanegol.

	30.6.24 Gwir	Targed 2024/25	Cydymffurfio
Cyfanswm arian parod ar gael o fewn 3 mis	£159m	£10m	✓

Datguddiad Cyfraddau Llog: Nod y dangosydd hwn yw rheoli datguddiad y Cyngor i risg cyfradd llog. Y terfynau uchaf ar effaith refeniw dros flwyddyn yn dilyn codiad neu gwymp o 1% ar gyfraddau llog fyddai:

	30.6.24 Gwir	Terfyn 2024/25	Cydymffurfio
Y terfyn uchaf ar effaith refeniw blwyddyn codiad 1% yng nghyfraddau llog	£1,586,340	£2,290,000	✓
Y terfyn uchaf ar effaith refeniw blwyddyn gyda chwymp o 1% yng nghyfraddau llog	£1,586,340	£2,290,000	✓

5. Argymhelliad

I dderbyn yr adroddiad er gwybodaeth.